

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Quòd mortuos homines adoramus. Titul. 299

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

656 SUMMA DOCTR. CHRIST.

duntur calceamenta, falsum est. Nam est hic fraterna & amicabilis commutatio, quam Paulus Galat. 6.1, Corinth. 9. Si vobis spiritualia seminamus, vel orando pro vobis, aut prædicando & docendo, &cæt. Magnum videtur vobis, si carnalia vestra metamus? cullam mortuo dedisse remissionem peccatorū, nemo inquit docuit: sicut quibusdam cōcessa, qui eam petierunt in eum finem, ut cæteri viderent ex tali ueste penitentiae se verè doluisse de peccatis suis, sicut etiam sepulcris imponitur crux de absinthio, &c. Monachos falsa doctrina mundum corrupisse, hoc non de antiquis monachis, Augustino, Hieronymo, Gregorio, Hilario, nec de recentioribus doctis & sanctis monachis, quorum scriptorum maximus est numerus in Ecclesia, &c. est, sed de Pelagio, Lutero, Oecolampadio, Munstero, Spangenbergio, Guttelio, Bucero, & alijs apostatis Monachis intelligendum est. Summa, auaritia ad bona temporalia inculpat Monachos, & restuant illorum possessiones, odium quoque in personas propter reclamationem & heresim, nam omnis apostata est persecutor sui ordinis. Sic de Ioanne Baptista, licet esset sanctissimus inter natos mulierum, Matt. ii, attamen Iudei dicunt, dæmoniū habet, & de Christo, quia comedit & bibit cum peccatoribus, dicunt eum potatorē vini, &c. Sic est mūdus immūdus, sed inquit Christus, cui assimilabimus, &c.

QVOD MORTVOS HOMINES ADORAMUS.

TITVLVS CCXCIX.

Cau. 10.

Dicitur quia inquiunt: Nos adoramus sanctos, qui mortui sunt, & nesciunt nostras preces, attamen illos inuocamus: deinde mediatores illos facimus & auxiliatores, qui nobis auxiliātur in tribulatione & nostra necessitate, tribuentes huic sanctitatem, alteri fortunā. Postremū,

Postremò, celebramus illis Missas, & specialibus orationibus ornamus aut inuocamus. At cùm hæc omnia sint contra Deum, qui dicit Psalm. 49. Inuoca me in die tribulationis; contra Christum, qui est solus mediator, 1. Timot. 2. & soli Christo Missas debemus celebrare ad memoriam passionis suæ, Luc. 22. atque illum dirigere orationes nostras &c. Ideo similes sumus Gentibus, qui olim & suis idolis hoc fecerunt. Hæc media, quæ sunt circa Christum, quasi solus nō sufficiat, idolatria sunt &c.

Respondeo: Primò, Ecclesia catholica nescit mortuos homines secundum spiritum & animam. Nam dicit Christus: Nolite timere eos qui occidūt corpus, animam aut nō possunt occidere, Mat. 10. Secundum corpus tamen dicuntur dormire, vt dicitur Ioan. 11. Amicus noster Lazarus dormit, &c. Igitur sancti non sunt mortui secundum animam, sed apud Deum viuunt, Sapie. 5. Iusti autem in perpetuum viuunt. Ideo sancti non sunt mortui homines.

Secundo, differūt adorare & honorare: adoramus solum Deum, qui nos creauit, & quoniam Christus Deus est cum spiritu sancto, & præter hoc redemptor, ideo solum Deum adoramus, & nullam creaturam vel hominem, Mat. 4. Dominum Deum tuum adorabis, & quoniam nullus sanctus me creauit, aut suo sanguine redemit, ideo nullū adoro, sed honoro alias res, honoro parentes iuxta præceptum Dei, Exo. 20. sed non adoro: Sic sanctos honoramus, non adoramus: inuocamus illos, sicut homo hominem inuocat, eum rogando, vt pro se oret, auxilietur, &c. non sicut Deum, quem inuocamus vt datorem: sancti nondant, sed nobiscum Christum orant, vt ipse donet nobis petitionem. & sic habemus eos tanquam mediaores intercessionis, non redemptionis, vt est solus Christus suo sanguine precioso.

Tertiò, quis dicit angelis in cœlo conuersionem
TTt 3 pecca-

peccatoris, vnde gaudent Luc. 15? Quis reuelauit Danieli cogitationes Regis, Danielis 2? & Prophetæ Esaiæ 53. futuram Christi mortem? Quis dicit Moysi incredulitatem Iudæorum hodiè, vnde eos accuset, Ioan. 5. sic beatorum animæ intuentes speculum, id est, faciem Dei, Mat. 18. sciunt omnia, videntes illū in quo sunt omnia. Ideo ex reuelatione diuina Sancti sciunt nostras petitiones, quas facimus ad eos.

Quartò, quod sancti orant pro nobis, Ecclesia ex hoc habet probatum. Ierem. 15. scribiuntur: Si sterterint Moyses &c. &c. 2. Macha. 15. Iudas in somno vidit orationem pro populo Hieremiam Prophetam, & Zach. 1. Angelus orat pro ciuitate Hierusalem, & diues epulodamnatus orat pro fratribus, Luc. 16. multò plus sancti orant pro fidelibus. At inquires: Sectæ non accipiunt hanc scripturam. Respondeo, quid ergo? & Iudei rejiciunt Christum, qui est illis scandalum, gentibus stultitia, nobis autem Dei virtus. Non sequitur hereticus non credit, ergo fides credentium est falsa. Absit, inquit Paulus Rom. 3.

Quinto, Augustin. lib. 22. de ciuitate Dei capit. 10. Nos, inquit, martyribus nostris non templa, sicuti diis ædificamus, nec erigimus altaria, aut sacrificamus illis sacrificia, aut sanguinem illorum offerimus, sed unī Deo sacrificamus templa & ædificamus, altaria soli Christo erigimus, in quo sanguinem & corpus suum patri offerimus, ut nostri misereatur, & participes faciat sacrificij crucis. Memoriam quidem habemus sanctorum, qui iam apud Deum sunt in celis, & quod fide & virute sacrificij Christi vicerunt mundum, Hebr. 11. nec illos tamen oramus, aut illis ciunamus, feriamur, accedimus lumina, sed Deo, ut nos quoq; donet fide & illuminet Spiritus sancto. Ad hoc etiam, ut nobiscum comprecentur, postulamus eorum suffragia, quatenus propter Christum omnia docentur. Non tollimus à Christo suum honorem: ipse solus

solus dator est: sancti, intercessores &cæt. Iudæi derident Christianos, quia adorant Christum, tanquam mortuum. Gentes olim SS. Martyrum corpora combusserunt, ne scilicet adorarentur à nobis Christians, Euseb. lib. 8. Eccle. histor. cap. 6. &c.

QUOD PRO MORTUIS

oramus.

TITVLVS CCC.

Dicitur Apistæ excogitârunt ex auaritia vigilias & Missam pro animabus, annuer-
saria, tricesimam, & dicunt, quod sunt
satisfactiones pro peccatis eorum, &
mereantur illis remissionem & vitam,
quod maximè derogat honori Christi, qui solus sati-
fecit & peccata nostra portauit, Isa. 53. 1. Ioan. 2. Ipse
est propitiatio, &cæt Subinde cùm sacramentum Eu-
charistiae solùm prospicit viuis, qui illo vtuntur, ipsi of-
ferunt pro mortuis: & dicunt, hoc impetrare mortuis
remissionem peccatorum & liberationem è Purga-
torio. At cùm scriptura præcipit, vt viuis oret pro vi-
uo, nullibi autem dicit, vt oremus pro mortuo: nam
non prodest oratio mortuo: ideo fugiendi sunt Papi-
stæ cum tali blasphemia & idolatria.

Causa II.

Ad hanc calumniam dicimus primò: causa quod
oramus, est primò scriptura 2. Machabæ. 12. vbi prin-
ceps Iudas Machabæus dixit, Sancta (id est, non falsa)
ac salubris (& non inanis) est cogitatio pro defunctis
exorare, vt à peccatis (id est, poenis peccatorum) sol-
uantur. Exemplo orat Christus pro Lazaro mortuo,
vt Deus pater eum resuscitet, Ioan. 11. sic imponit ma-
num filiæ, Matth. nono rogatus, & non reiçit periti-
onem supplicantis tanquam vanam. Tertiò, quia
corpus nostrum mysticum, quo semel coniuncti su-
mus per fidem & charitatē hic in terris, & vñiti capiti

TTt 4 Christo,